

Bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit

Informatie over het
Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC)

Bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit

- 3 Bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit
- 4 Doel van het Regionaal Informatie en Expertise Centrum
- 4 Taken van het Regionaal Informatie en Expertise Centrum
- 5 Organisatie van het Regionaal Informatie en Expertise Centrum
- 5 Waarom een regionale aanpak?
- 5 Wat biedt het RIEC de lokale overheid?
- 6 Convenant regelt informatie-uitwisseling
- 6 Uw gemeente en het RIEC
- 7 De meerwaarde van het RIEC voor de regio
- 7 Landelijk netwerk van 11 regionale centra
- 8 Kaart met regio-indeling

De georganiseerde criminaliteit maakt vrijwel altijd gebruik van plaatselijke infrastructuren en faciliteiten. Dat geldt op dit moment in het bijzonder voor hennepsteelt, vastgoedcriminaliteit en mensenhandel. Er zijn immers huisvesting, ‘personeel’ en diensten nodig om de criminele activiteiten uit te kunnen voeren. Daarnaast zijn dergelijke criminaliteitgroeperingen altijd op zoek naar manieren om crimineel vermogen wit te wassen, bijvoorbeeld door te investeren in vastgoed. Bij aankoop van vastgoed maakt een crimineel onder meer gebruik van de diensten van een notaris, advocaat, taxateur en een bank. Het grote gevaar van deze lokale inbedding is dat onder- en bovenwereld zich ongemerkt vermengen. Het tegengaan van deze vermenging is een belangrijke taak voor het openbaar bestuur.

Provincies en gemeenten hebben de beschikking over belangrijke bestuurlijke instrumenten voor het bestrijden van de georganiseerde criminaliteit. In de praktijk werden diverse knelpunten gesignaleerd die de toepassing van deze bestuurlijke instrumenten in de weg staan. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) wil deze knelpunten wegnemen met het programma ‘Bestuurlijke aanpak van georganiseerde misdaad’ (vastgesteld 2008). Dat gebeurt vooral door de inrichting van Regionale Informatie en Expertise Centra (RIEC’s), die als informatieknooppunt en expertisecentrum gaan optreden voor alle aangesloten provincies, gemeenten, het openbaar ministerie (OM), politie, de bijzondere opsporingsdiensten, Belastingdienst en andere (semi) overheden. Samen met de versterking van preventie, controle, opsporing en vervolging moet dit leiden tot een krachtiger bestrijding van de georganiseerde criminaliteit.

Doel van het Regionaal Informatie en Expertise Centrum

Een effectieve bestrijding van georganiseerde criminaliteit vraagt om een geïntegreerde aanpak op regionaal niveau, waarbij de strafrechtelijke opsporing en vervolging aansluiten op preventieve en bestuurlijke handhavende maatregelen. De regionale samenwerking krijgt vorm in het RIEC. Het doel van het RIEC is:

- voorkomen dat criminelen door de overheid worden gefaciliteerd;
- voorkomen dat vermenging ontstaat tussen onder- en bovenwereld;
- doorbreken van economische machtsposities, die zijn opgebouwd met behulp van op criminele wijze vergaard kapitaal.

Taken van het Regionaal Informatie en Expertise Centrum

De RIEC's zijn opgericht om de samenwerking tussen strafrechtelijke en bestuurlijke partijen te versterken en te ondersteunen. Zij vormen een *shared service* organisatie voor de capaciteit en expertise van bestuurlijke maatregelen. De samenwerking zal leiden tot een intensievere informatie-uitwisseling tussen alle samenwerkende partners. Daarnaast faciliteren zij de onderlinge afstemming van strafrechtelijk en bestuurlijk handhavend optreden op regionaal niveau. Het RIEC kent de volgende taken:

- uitwisselen van informatie en daar waar van toepassing afstemmen van handhavend optreden (op basis van een convenant);
- inbrengen van expertise en kennis in diverse bestuurlijke processen (vergroten van kennis en capaciteit);
- ondersteunen van provincies en gemeenten bij tegenhouden (BIBOB) en handhaven (bestuurlijke tools).

Door provincies en gemeenten vanuit een centraal punt te ondersteunen, ontstaat een bundeling van kennis en expertise die eenvoudig overdraagbaar is naar andere RIEC-regio's. Het op deze manier versterken van de informatiepositie zal bijdragen aan het vergroten van het bewustzijn onder bestuurders van risico's van vermenging tussen onder- en bovenwereld.

Organisatie van het Regionaal Informatie en Expertise Centrum

De RIEC's vallen beheersmatig onder een korpsbeheerder. De overige relevante partners worden via regionale stuurgroepen betrokken bij de besturing van de RIEC's. Deze verankering voorkomt dat de RIEC's los komen te staan van de andere partijen die zich met de aanpak van georganiseerde criminaliteit in de regio bezig houden. De prioriteiten van werkzaamheden van het RIEC worden vastgesteld door de regionale stuurgroep, of de lokale driehoeken (of een afgeleide daarvan).

De inrichting van de RIEC's is op deze visie afgestemd. Dit betekent dat de RIEC's een relatief kleine vaste bezetting kennen. Medewerkers van het RIEC hebben de taak om de samenwerkende partijen zodanig te ondersteunen dat een integrale samenwerking wordt bereikt. Zij zijn voornamelijk afkomstig van de samenwerkende veiligheidspartners: analisten op diverse terreinen, bestuursjuristen, veiligheidsdeskundigen en privacydeskundigen.

Waarom een regionale aanpak?

Bepaalde regio's of gemeenten kunnen aantrekkingskracht uitoefenen op criminele organisaties, bijvoorbeeld vanwege de beschikbaarheid van bruikbaar vastgoed, de aanwezigheid van klanten, zoals drugstoeristen, uitvoermogelijkheden en de mogelijkheden om bij andere criminele netwerken aan te sluiten. Door informatie van de verschillende partijen regionaal te bundelen en te analyseren ontstaat een goed beeld van criminele organisaties en -activiteiten in de gehele regio.

Wat biedt het RIEC de lokale overheid?

- Het RIEC is het informatieknooppunt tussen provincies, gemeenten, politie, OM, de Belastingdienst, FIOD/ECD, SIOD en eventuele andere overheden, zodat een integrale (casusgerichte) aanpak kan worden bereikt. Door de uitwisseling van informatie komen criminele zaken naar voren die anders niet aan het licht zouden zijn gekomen.
- Het RIEC ondersteunt provincies en gemeenten bij de toepassing van de wet BIBOB (integriteitsbeoordeling van vergunningen en subsidies).
- Het RIEC geeft advies over andere bestuurlijke mogelijkheden voor de aanpak van georganiseerde criminaliteit. Bij signalen van ernstige of georganiseerde crimina-

liteit kunnen provincies, gemeenten en de overige partners een beroep doen op het RIEC voor een interventieadvies of –strategie.

- Het RIEC kan een bijdrage leveren aan het regionaal criminaliteitsbeeld van de politie door de bestuurlijke mogelijkheden in kaart te brengen.
- Het RIEC kent de instanties die actief zijn bij de aanpak van criminaliteit. Omdat de 11 RIEC's een landelijk dekkend netwerk vormen, kunnen effectieve verbindingen worden gelegd tussen de diverse landelijke en regionale initiatieven.
- De 11 RIEC's informeren elkaar over bovenregionale criminele samenwerkingsverbanden.

Convenant regelt informatie-uitwisseling

De ministers van BZK, Justitie en Defensie en de staatssecretarissen van Financiën, Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de VNG hebben in 2008 een bestuurlijk akkoord gesloten waarmee extra mogelijkheden zijn gecreëerd voor provincies, gemeenten, OM, politie, de Belastingdienst, FIOD/ECD, SIOD en eventuele andere (semi) overheden om op een rechtmatige manier samen te werken en informatie te delen. De afspraken hierover worden per RIEC-regio vastgelegd in een convenant. Hierdoor is het niet langer noodzakelijk om voor de aanpak van een probleem telkens opnieuw een convenant te sluiten.

De RIEC's zijn opgericht om deze samenwerkingsverbanden te ondersteunen. De RIEC's gaan zich richten op de intensivering van informatie-uitwisseling tussen alle convenantpartners. Daarnaast faciliteren zij de onderlinge afstemming van strafrechtelijk en bestuurlijk handhavend optreden op regionaal niveau. Een stuurgroep met vertegenwoordigers van de convenantpartners ziet erop toe dat de werkzaamheden van de RIEC's zich daadwerkelijk richten op de gemeenschappelijke doelen en gestelde prioriteiten.

Uw gemeente en het RIEC

De dienstverlening door het RIEC is een gezamenlijke service voor alle aangesloten gemeenten en provincies. Daarbij behoudt elke gemeente en provincie nadrukkelijk de regie en de bestaande gezagsverhoudingen blijven dezelfde. Het RIEC wordt financieel ondersteund door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, op basis van cofinanciering.

Van gemeenten en provincies wordt de bereidheid gevraagd in het RIEC te investeren in de vorm van tijd, menskracht en geld, in de wetenschap dat daarmee de op het eerste oog onzichtbare infrastructuur van de georganiseerde criminaliteit daadwerkelijk wordt aangepakt.

De meerwaarde van het RIEC voor de regio

De werkwijze van het RIEC komt voort uit positieve ervaringen in een aantal gemeenten met de gezamenlijke bestuurlijke aanpak in alle fasen van het handhavingproces. De meerwaarde voor de regio is gelegen in de gezamenlijke, structurele aanpak van de georganiseerde criminaliteit. Het delen van informatie kan voorkomen dat eenmaal gesignaleerde criminele activiteiten op een andere locatie binnen de regio opduiken en dat de onderwereld zich ongemerkt vermengt met de bovenwereld.

Landelijk netwerk van 11 regionale centra

In 2009 is een landelijk netwerk van 11 Regionale Informatie en Expertise Centra opgezet. De regering neemt in 2012 een besluit over de (wijze van) voortzetting. U kunt de contactgegevens van uw regionale RIEC vinden op www.riecnet.nl. De RIEC's zijn verdeeld over de volgende politieregio's:

- 1 Noord
- 2 Oost-Nederland
- 3 Midden-Nederland
- 4 Noord-Holland
- 5 Haaglanden/Hollands-Midden
- 6 Zuid-Holland-Zuid
- 7 Zeeland, Brabant-Noord, Midden- en West-Brabant
- 8 Limburg
- 9 Zuidoost-Brabant
- 10 Rotterdam/Rijnmond
- 11 Gelderland Midden-Zuid

www.riecnet.nl

tekst & redactie: RIEC

vormgeving: Hans Dienaar bNO

fotografie: F-stop stock

©juni 2009